

WK.660/343/K-48/03

Pan

**Tadeusz Wolski
Burmistrz Ziębic**

**ul. Przemysłowa 10
57 – 220 Ziębice**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz.U. z 2001 roku Nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w Urzędzie Miejskim w Ziębicach kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy w roku 2002 i I półroczu 2003 roku, z uwzględnieniem poprzednich okresów sprawozdawczych oraz bieżącej działalności. Jej celem było sprawdzenie zgodności postępowania z obowiązującymi przepisami w zakresie realizacji gospodarki finansowej Gminy oraz wynikających z niego zadań, na przykładzie losowo wybranych i udokumentowanych operacji finansowo-gospodarczych.

Ustalenia z kontroli zostały szczegółowo opisane w protokole, którego jeden egzemplarz, po jego podpisaniu bez zastrzeżeń, przekazano Panu Burmistrzowi 21 listopada roku.

Kontrola wykazała, że gospodarka finansowa na ogół realizowana jest prawidłowo, jednak dokumentowanie przebiegu zdarzeń gospodarczych nie zawsze było zgodne z obowiązującymi przepisami.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia spowodowane były głównie nieprawidłowym obiegiem dokumentacji w Urzędzie Miejskim w Ziębicach. O powyższym świadczy między innymi: uzyskanie dopiero w trakcie kontroli przez Wydział Finansowy od Wydziału Gospodarki Nieruchomościami Rolnictwa i Ochrony Środowiska dyspozycji w sprawie rozliczenia wadium wpłaconych w latach 2000-2002; nieprzekazanie przez Wydział Gospodarki Nieruchomościami Rolnictwa i Ochrony Środowiska do Wydziału Finansowego rozliczenia zaliczki otrzymanej przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na organizację konkursu; przetrzymanie przez pracownika Urzędu w okresie od czerwca do października 2003 roku faktury za szkolenie, mimo że zgodnie z pkt 3 części II „Instrukcji obiegu dokumentów w Urzędzie Miasta i Gminy w Ziębicach” wprowadzonej zarządzeniem Burmistrza nr 2/2000 z 24 lutego 2000 roku faktury powinny być zwrócone do Wydziału Finansowego w ciągu 3 – 4 dni.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi kierownictwa oraz pracowników Urzędu Miejskiego, którzy przygotowywali dla potrzeb kontroli dokumenty, opracowywali wymagane informacje i zestawienia danych oraz udzielali niezbędnych wyjaśnień. Również pozytywnie należy ocenić, podejmowane na wniosek kontrolujących działania, które zmierzały do wyeliminowania części nieprawidłowości i uchybień stwierdzonych w toku kontroli. W związku z tym:

- 1) zgodnie z treścią załącznika nr 6 do zarządzenia Burmistrza nr 7/2002 z 6 maja 2002 roku wprowadzającego zasady ewidencji księgowej i zakładowy plan kont nadano hasła dostępu operatorom komputerowego systemu księgowego;
- 2) zobowiązano się do usunięcia do końca 2003 roku nieprawidłowości w zakresie dokonywania przypisów odsetek od należności Urzędu oraz niezgodnego z § 9 ust. 6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 25 maja 1999 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 50, poz. 511) prowadzenia

- wspólnych kont dla podatku rolnego i leśnego dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej;
- 3) wprowadzono rejestr dla rozrachunków z inkasentami z tytułu poboru podatków i opłat zgodnie z § 9 ust. 5 pkt 1 lit. c i § 13 ust. 4 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego;
 - 4) zobowiązano się do umieszczania opisu operacji w zapisach księgowych zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2002 roku nr 76, poz. 694) oraz do ujęcia w raporcie kasowym udzielonych pracownikom Urzędu w 1998 i 2001 roku zaliczek na znaki opłaty skarbowej, czego wcześniej, wbrew postanowieniom art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości, nie uczyniono;
 - 5) zobowiązano się do opisywania bloków druków ścisłego zarachowania, a także do wydawania tych bloków poza Urząd zgodnie z zasadami określonymi w „Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania” wprowadzonej zarządzeniem Burmistrza nr 4/95 z 5 sierpnia 1995 roku;
 - 6) zobowiązano się do prowadzenia ewidencji do konta 234/2 „Rozrachunki z pracownikami z tytułu zaliczek i delegacji służbowych” za pomocą komputerowego systemu księgowego zgodnie z zakładowym planem kont, a także do potrącania z wynagrodzeń pracowników nierozliczonych przez nich w terminie zaliczek, czego wcześniej nie robiono mimo posiadania podpisanych przez pracowników deklaracji upoważniających do dokonywania takich potrąceń;
 - 7) wezwano kontrahentów organizujących szkolenia do zwrotu łącznie 405 zł zapłaconych za szkolenia, które się nie odbyły;
 - 8) wprowadzono ewidencję szczegółową do konta 240/5 „Rozrachunki z tytułu lokat terminowych, bonów skarbowych” zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. nr 153, poz. 1752);
 - 9) zobowiązano się do zdyscyplinowania inkasentów podatków i opłaty targowej do rozliczania się z pobranych dochodów w terminie określonym w art. 47 § 4a ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. nr 137, poz. 926 ze zm.) oraz w § 1 uchwały Rady Miejskiej nr IV/20/03 z 24 stycznia 2003 roku zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia stawek opłaty targowej oraz określenia inkasentów i wynagrodzenia za inkaso tej opłaty, a także do naliczania i pobierania od inkasentów nieterminowo rozliczających się z pobranych podatków i opłat odsetek zgodnie z art. 53 § 1 w zw. z art. 51 § 3 ustawy Ordynacja podatkowa;
 - 10) dokonano przypisu należnego podatku dla osób prawnych na łączną kwotę 3 215,40 zł;
 - 11) prześięgowano na zobowiązania kwotę 30 399,08 zł błędnie ujętą w księgowości Urzędu jako nadpłatę w dochodach ze sprzedaży nieruchomości;
 - 12) zobowiązano się do wprowadzenia od 1 stycznia 2004 roku ewidencji analitycznej dla dochodów z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż alkoholu;
 - 13) zobowiązano się do sprawdzenia rozliczenia Miejskiego Klubu Sportowego „Sparta” z wykorzystania dotacji otrzymanej z budżetu Gminy w 2002 roku i podjęcia decyzji co do uznania za uzasadnione wykazanych w rozliczeniu wydatków w wysokości 40.497,68 zł;
 - 14) zobowiązano się do zawiadomienia rzecznika dyscypliny finansów publicznych o przekroczeniu w 2002 roku zakresu upoważnienia do dokonywania wydatków przez Dyrektora Zakładu Usług Komunalnych i Dyrektora Ośrodka Opieki i Oświaty;

- 15) dopracowano procedury kontroli wewnętrznej i ustalono na 2003 rok plan kontroli co najmniej 5 % wydatków w gminnych jednostkach organizacyjnych, przeprowadzono też 2 kontrole wewnętrzne.

Ze stwierdzonych i opisanych w protokole kontroli nieprawidłowości należy podkreślić:

W zakresie wewnętrznych regulacji organizacyjno - prawnych

Rada Miejska w Ziębicach nie opracowała dla Sołectw odrębnych statutów, pomimo zapisu w § 74 aktualnego statutu gminy (obowiązującego od lutego 2003 roku), iż organizację i zakres działania sołectw określa odrębny statut nadany przez Radę, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami oraz że statut sołectwa określa m.in. nazwę i obszar sołectwa.

Burmistrz nie dopełnił wskazanego w art. 15a ust. 2 ustawy z 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu wprowadzania do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowania terroryzmu (tekst jednolity Dz. U. z 2003 roku, Nr 153, poz. 1505) obowiązku opracowania instrukcji w sprawie współpracy z Generalnym Inspektorem Finansów Publicznych w zakresie przeciwdziałania wprowadzania do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości budżetowej

Wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2002 roku nr 76, poz. 694) w dokumentacji opisującej zasady rachunkowości nie zawarto wykazu wszystkich użytkowanych programów i nie określono wersji oprogramowania.

W ewidencji księgowej Urzędu księgowano zapisem ujemnym po stronie Wn konta 130/1 „Rachunek bieżący dochodów budżetowych” przelewy środków na wydatki dla pozostałych jednostek budżetowych Gminy Ziębice, chociaż zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o finansach publicznych jednostki budżetowe pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, lecz nie za pośrednictwem Urzędu, a założowy plan kont nie przewidywał księgowania wydatków zapisem ujemnym po stronie Wn konta 130/1. Ponadto w księgach rachunkowych Urzędu ewidencjonowano dochody realizowane przez inne jednostki budżetowe, mimo że z opisu do kont 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” oraz 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” zawartego w rozporządzeniu w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych wynika, iż jednostka budżetowa powinna się rozliczać z uzyskanych dochodów bezpośrednio z budżetem, a w swojej ewidencji księgowej ujmować tylko dochody zrealizowane przez siebie. Również w ewidencji księgowej Urzędu po stronie Ma konta 740 „Dotacje i środki na inwestycje” w korespondencji z kontem 130 „Rachunek bieżący jednostki budżetowej” księgowano przekazane Gminie subwencje i dotacje, co było niezgodne z opisem do konta 740 zawartym w rozporządzeniu w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych a także w założowym planie kont obowiązującym w Urzędzie.

Faktury VAT ujmowano w księgach rachunkowych w miesiącach ich zapłaty a nie w miesiącach, w których nastąpiły zdarzenia gospodarcze objęte tymi fakturami, co było sprzeczne z art. 20 ust. 1 w zw. z art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

W sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego w 2002 roku oraz w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania podstawowych dochodów podatkowych gminy w 2002 roku, sporządzonych na koniec roku 2002, nie ujęto 9 800 zł z tytułu skutków zwolnień w podatku od środków transportowych, wprowadzonych uchwałą Rady Miejskiej, co było niezgodne z § 3 ust. 1 pkt 10 i § 7 ust. 3 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. nr 24, poz. 279). W Rb-Z kwartalnym sprawozdaniu o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń za II kwartał 2003 roku nie ujęto zobowiązania wymagalnego w wysokości 167,11 zł wynikającego z faktury ujętej w ewidencji księgowej Urzędu, co było sprzeczne z § 8 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

W zakresie gospodarki pieniężnej i rozrachunków

W trakcie prowadzonego w trybie przetargu ograniczonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na kompleksową obsługę bankową budżetu Miasta i Gminy Ziębice wysłano do sześciu wybranych banków Specyfikację Istotnych Warunków Zamówienia bez publikacji ogłoszenia o zaproszeniu do składania wniosków o dopuszczenie do udziału w przetargu, co było niezgodne z art. 52c ust. 1 i art. 52d ustawy z 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2002 roku, nr 72, poz. 664).

Na podstawie postanowień podatkowych księgowano na kontach 133 „Rachunek budżetu”, 130 „Rachunek bieżący wydatków” i 130/1 „Rachunek bieżący dochodów budżetowych” wpływy dochodów podatkowych i wydatki na łączną kwotę 221 379,23 zł w 2002 roku i 147 512,68 zł w I półroczu 2003 roku, mimo że nie wiązało się to z przepływem środków pieniężnych przez rachunki bankowe Gminy Ziębice i w księgowości budżetu oraz Urzędu na tych kontach zaewidencjonowano operacje, których nie dokonano na rachunkach bankowych, a więc zapisy w ewidencji księgowej banku prowadzącego rachunki Gminy nie odpowiadały księgowości w Urzędzie. Pozostawało to w sprzeczności z opisem do kont 133 i 130 zawartym w rozporządzeniu w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych, a także w zakładowym planie kont obowiązującym w Urzędzie.

Do rozrachunków z tytułu wadium i zaliczek na wycenę nieruchomości oraz zaliczek na koszty przekształcenia użytkowania wieczystego na własność na koncie 240/2 „Rozrachunki z tytułu sum depozytowych, kaucji i wadium” nie prowadzono ewidencji szczegółowej według osób dokonujących wpłat, co było niezgodne z zakładowym planem kont.

W trakcie prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na kredyt długoterminowy złotowy w wysokości 1 750 000 zł z przeznaczeniem na zadanie inwestycyjne „Odbudowa budynku Ziębickiego Centrum Kultury w Ziębicach”, wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 27a ust. 1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych, nie odrzucono obu złożonych ofert, które nie spełniały wymogów określonych w SIWZ w zakresie numeracji i zszycia lub zbindowania kart ofert, a tym samym nie unieważniono postępowania z uwagi na niewpłynięcie co najmniej dwóch ofert nie podlegających odrzuceniu, co było niezgodne z art. 27b ust. 1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Ponadto umowę na udzielenie kredytu podpisano z bankiem, który zaoferował dwumiesięczną karencję w spłacie odsetek od kredytu w sytuacji, gdy w SIWZ określono wymóg sześciomiesięcznej karencji w spłacie odsetek. Z ustaleń kontroli wynika, że w budżecie na 2002 r. były zabezpieczone środki na obsługę tego kredytu.

W zakresie wykonania budżetu

Decyzje podatkowe wystawiane były na podstawie danych niewynikających z informacji wymaganych przez postanowienia art. 6a ust. 5 ustawy z 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity Dz. U. z 1993 roku nr 94, poz. 431 ze zm.) lub informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, wymaganych przez art. 6 ust. 6 ustawy z 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2002 roku nr 9, poz. 84), bez przeprowadzenia postępowania podatkowego, co stało w sprzeczności z postanowieniami art. 21 § 5 ustawy Ordynacja podatkowa. Ponadto przypisu podatku od środków transportowych dokonywano w wysokości niewynikającej z deklaracji podatkowych składanych przez podatników, co było niezgodne z art. 21 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa.

Inkasentowi opłaty targowej naliczano inkaso za pobór na targowisku tzw. „opłaty rezerwacyjnej”, mimo że opłata ta nie została wprowadzona uchwałą Rady Miejskiej i w świetle postanowień art. 19 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych nie była opłatą lokalną, a zgodnie z art. 28 § 4 ustawy Ordynacja podatkowa inkaso przysługuje tylko z tytułu poboru podatków i opłat lokalnych.

Decyzje odraczające termin płatności podatku dla osób prawnych wydawano bez zebrania i rozpatrzenia w sposób wyczerpujący materiału dowodowego, co było niezgodne z art. 187 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.

Wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 146 ust. 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2000 roku nr 46, poz. 543 ze zm.) Rada Miejska nie uchwaliła stawek opłaty adiacenckiej wnoszonej przez właścicieli i użytkowników wieczystych nieruchomości z tytułu wybudowania z udziałem środków jednostki samorządu terytorialnego urządzeń infrastruktury technicznej, w tym urządzeń wodociągowych, w przypadku wzrostu wartości nieruchomości spowodowanego budową tych urządzeń.

Dopiero w trakcie kontroli podjęto działania zmierzające do pobrania opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w związku ze zmianą planu zagospodarowania przestrzennego, mimo że nieruchomości te sprzedano w 1999 i 2001 roku, a zgodnie z art. 36 ust. 8 ustawy z 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 1999 roku nr 15, poz. 139 ze zm.) Burmistrz zobowiązany był do ustalenia opłaty bezzwłocznie po otrzymaniu aktu notarialnego dotyczącego sprzedaży nieruchomości, której wartość wzrosła.

Burmistrz dokonał w latach 2000 – 2002 bez podstawy prawnej wypłaty nagród w kwocie 33.440 zł, w ramach § 3020 „nagrody i wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń” w rozdziale 75047 „pobór podatków” (w którym ujmuje się w szczególności zadania w zakresie druku i kolportażu znaków akcyzy, formularzy podatkowych i druków resortowych oraz usług pocztowych i bankowych związanych z rozliczeniem podatków) dla sołtysów, którzy nie są pracownikami samorządowymi w rozumieniu przepisów ustawy z 22 marca 1990 roku o pracownikach samorządowych (tekst jednolity z 2001 roku, Dz. U. Nr 142, poz. 1593 ze zm.). Podobnie, podejmując decyzję w sprawie zwrotu kosztów przejazdów dla sołtysów, mimo braku uchwały Rady Miejskiej wydanej w oparciu o art. 37b ustawy o samorządzie gminnym, naruszył jej kompetencje.

W rozliczeniach dwóch delegacji z 2003 roku nie naliczono diet przysługujących pracownikowi w związku z przebywaniem w podróży służbowej ponad 8 godzin, co było niezgodne z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz.U. Nr 236, poz. 1990).

Ponadto, na poleceniach wyjazdu służbowego odbywanych środkami transportu publicznego brak było informacji o posiadaniu przysługującej pracownikowi ulgi na dany środek transportu, mimo że zgodnie z § 5 ust.

2 cytowanego rozporządzenia zwrot kosztów przejazdu powinien obejmować cenę biletu określonego środka transportu, z uwzględnieniem przysługującej pracownikowi ulgi na dany środek transportu, bez względu na to, z jakiego tytułu ulga ta przysługuje.

Rozliczenia miesięczne kart drogowych dla samochodu służbowego nie zawierały rozliczenia zużycia paliwa i jego stanu na początek i koniec każdego miesiąca, występowały błędy w podsumowaniu zakupionego w miesiącu paliwa (karta nr 7/2002) oraz różnice w sumie przejechanych km a ilością km wynikających z różnicy stanu licznika na koniec i początek miesiąca. Wszystkie wymienione wyżej błędy świadczą o braku wewnętrznej kontroli przedmiotowych dokumentów, a brak podpisu osoby sprawdzającej rozliczenie przejechanych km i zużycia paliwa potwierdza ten fakt.

Diety dla Zastępców Przewodniczącego Rady Miejskiej naliczono w wysokościach odbiegających od określonych w § 1 ust. 2 uchwały Rady nr XXXI/230/01 z 30 marca 2001 roku, w związku z czym jednemu z Zastępców Przewodniczącego zaniżono miesięczny ryczałt w okresie od lutego do września 2003 roku na łączną kwotę 976 zł.

Dokonywane co miesiąc potrącenia z diet 11 radnych w związku ze złożonymi przez nich zobowiązaniami, nie były ewidencjonowane w urządzeniach księgowych Urzędu, co było niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Regulamin ZFŚS, wprowadzony w życie Zarządzeniem nr 2/99 Burmistrza z 19 kwietnia 1999 roku, opracowano na podstawie m.in. rozporządzenia Ministra Finansów z 21 grudnia 1991 roku w sprawie niektórych przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. Nr 124 poz. 553 ze zm.), uchylonego 3 kwietnia 1995 roku.

Część kwoty odpisu na ZFŚS przekazano na wyodrębniony rachunek bankowy ZFŚS 10 października 2002 roku, a więc po terminie określonym w art. 6 ust. 2 ustawy o ZFŚS na 30 września danego roku.

Nie sporządzono protokołu odbioru wykonania dokumentacji budowlanej dla budynku zlokalizowanego przy ul. Wałowej nr 65 w Ziębicach, którego sporządzenie zgodnie z § 3 ust. 2 umowy nr 3/WBKIGK/02 z 15 marca 2002 roku, stanowiło podstawę wystawienia rachunku za wykonaną dokumentację oraz protokołu odbioru końcowego rozbiórki budynków gospodarczych realizowanej na podstawie umowy nr 4/WBKIGK.D/2002 z 3 kwietnia 2002 roku. Nie obciążono również wykonawcy tej usługi karami umownymi wynikającymi z § 9 umowy nr 4/WBKIGK.D/2002 z 3 kwietnia 2002 roku za nieterminowe wykonanie robót.

Umowy nr 1/WBKIGK.I/2001 z 30.05.2001 roku oraz Aneksy nr 1 z 08.08.2001 roku i nr 2 z 10.10.2001 roku do umowy nr 4/WBKIGK.I/2001 z 10.07.2001 roku na wykonanie „Opracowania projektu budowlanego wykonawczego wodociągu przesyłowego na trasie Brukalice – Wadachowice i sieci rozdzielczej w miejscowości Wadachowice” nie były kontrasygnowane przez Skarbnika Gminy, co było niezgodne z art. 46 ust. 3 ustawy z 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 roku Nr 142, poz. 1591 ze zm.).

Przeprowadzony przetarg ograniczony, na opracowanie ww. projektu budowlanego – wykonawczego wraz z dokumentacją kosztorysową, został przeprowadzony przez zamawiającego z pominięciem fazy zaproszenia do zgłoszenia zainteresowania udziałem w przetargu takiej liczby dostawców i wykonawców, która zapewni wybór najkorzystniejszej oferty, konkurencję oraz sprawny przebieg postępowania o zamówienie publiczne (nie mniej niż czterech), co było niezgodne z art. 33 ustawy o zamówieniach publicznych w treści wówczas obowiązującej.

Umowę z wybranym w wyniku przetargu ograniczonego oferentem na opracowanie ww. projektu podpisano 3 dni przed upływem terminu o którym mowa w art. 51 w związku z art. 52g ustawy z 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych.

Zabezpieczenia należytego wykonania umowy nr 4/WBKIGK.I/2002 z 10 lipca 2002 roku wykonawca dokonał 2 dni po terminie określonym w § 11 pkt. 1 umowy. Natomiast podpisując 21 października 2002 roku Aneks nr 1 do powyższej umowy, zwiększający wartość robót, nie zwiększono kwoty zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

Dowód OT przyjęcia sieci wodociągowej „Brukalice – Wadachowice” na stan środków trwałych został wystawiony 5 miesięcy po terminie ostatecznego odbioru inwestycji, pomimo iż zgodnie z pkt 4, ppkt 1 rozdziału II „Instrukcji obiegu dokumentów w Urzędzie Miasta i Gminy w Ziębicach” przyjęcie środka trwałego z inwestycji realizowanych przez gminę Ziębice powinno nastąpić na podstawie dokumentu OT sporządzonego w terminie 5 dni od daty oddania do użytku środka trwałego.

Dowodami OT i PT obrazującymi ruch środków trwałych przyjęto z inwestycji na stan środków trwałych Urzędu, a następnie przekazano do ZWiK sp. z o.o. dokumentację projektową sieci wodociągowej ul. Gazowej w Ziębicach i dokumentację projektową sieci wodociągowej do działek w Henrykowie, które nie były środkami trwałymi w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości.

Uczestników pierwszego postępowania przetargowego na zakup samochodu osobowego w trybie „zapytania o cenę” nie powiadomiono o jego unieważnieniu, co było niezgodne z art. 27b ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych. Drugiego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na zakup samochodu nie unieważniono pomimo odrzucenia 5 ofert spośród 6 złożonych, co było niezgodne z art. 27b ust. 1 pkt 1. ustawy o zamówieniach publicznych. Zakupu samochodu dokonano w firmie, której oferta nie spełniała wymaganych parametrów przedmiotu zamówienia tj. nie oferowała systemu ABS i 1 poduszki powietrznej, co było niezgodne z art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych nakazującym traktować na równych prawach wszystkie podmioty ubiegające się o zamówienie publiczne. Z wybranym oferentem nie podpisano umowy pisemnej na zakup samochodu, co było niezgodne z art. 74 ustawy o zamówieniach publicznych.

W 2002 roku zwiększono dotację dla MKS „Sparta” o 10.000 zł bez zawarcia nowej umowy, co było niezgodne z art. 118 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

W zakresie gospodarki mieniem komunalnym

W okresie od kwietnia 2002 roku do kwietnia 2003 roku zamówień publicznych na sporządzanie operatów szacunkowych udzielano 2 rzeczoznawcom wyłonionym w wyniku przeprowadzonego zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego, co było niezgodne z przepisami art. 28 ust. 1 ustawy z 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych, 12a ustawy oraz art. 25 ust. 1 pkt 15 ustawy, z których wynika, iż zamówienie publiczne powinno być udzielone jednemu wykonawcy oferującemu najkorzystniejsze warunki. W kwietniu 2003 r. dokonano wyboru rzeczoznawcy celem świadczenia usług na okres do 5 maja 2004 r., zgodnie z przepisami ustawy o zamówieniach publicznych.

W uchwałach Rady Miejskiej w sprawie gospodarowania mieniem komunalnym nie określono trybu i zasad oddawania nieruchomości w dzierżawę, a szczególnie zasad wydzierżawiania lub najmu nieruchomości na okres dłuższy niż trzy lata, co należy zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt. 9a ustawy z 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości Rady Gminy. Tymczasem uchwały dotyczące wydzierżawiania nieruchomości rolnych na okres dłuższy niż 3 lata podejmowane były przez Zarząd, z naruszeniem ww kompetencji.

Nieodpłatne nabycie nieruchomości od Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa dokonane w lipcu 2001 roku zostało ujęte w urządzeniach księgowych Urzędu dopiero w marcu 2002 roku, co było niezgodne z art. 4 ust. 1 i art. 24 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości nakazującymi rzetelnie i jasno

przedstawiać sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy jednostki, a także prowadzenie ksiąg rachunkowych rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco.

Na stronie Wn konta 011 „środki trwałe” zaewidencjonowano na podstawie dowodu PK nr 44/02 z 31.12.2002 roku kwotę 18.753,25 zł ze znakiem (-) dotyczącą obrotu mieniem komunalnym w całym 2002 roku, mimo że zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości konta księgi głównej powinny zawierać zapisy o zdarzeniach w ujęciu systematycznym, a zgodnie z art. 24 ust. 1 przywoływanej wyżej ustawy księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco.

Na koncie 011 „środki trwałe” ewidencjonowano wydatki związane z naprawą drukarki i kserokopiarki, które nie były środkami trwałymi w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości. Ponadto na koncie 011 „środki trwałe” ujmowano środki o wartości niższej niż 3 500 zł, co było niezgodne z wewnętrznymi uregulowaniami ujętymi w pkt 5 ppkt 4 zakładowego planu kont (wprowadzonego Zarządzeniem nr 7/2002 Burmistrza z 6 maja 2002 roku).

W zakresie rozliczeń finansowych jednostki samorządu terytorialnego z jej jednostkami organizacyjnymi

Z rachunku bankowego sum depozytowych pobierano na rachunek budżetu na wydatki środki, które następnie zwracano, chociaż w świetle postanowień art. 3 ust. 1 ustawy o finansach publicznych) oraz art. 3 i 4 ustawy z 26 listopada 1998 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 – 2003 (Dz. U. Nr 150, poz. 983 ze zm.) depozyty nie są środkami publicznymi, a zgodnie z postanowieniami art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych na wydatki publiczne mogą być przeznaczane środki publiczne. Podobnie z rachunków bankowych Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych i środków specjalnych pobierano na wydatki środki, które następnie zwracano, mimo że środki zgromadzone na tych rachunkach można wydawać tylko na cele wskazane w art. 405 i art. 406 ustawy z 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. nr 62, poz. 627 ze zm.), w ustawie o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych i regulaminie wydanym na jej podstawie oraz w art. 21 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Przekazując powyższe Panu Burmistrzowi, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2001 roku, nr 55, poz. 577 ze zmianami), wnosi o podjęcie skutecznych działań mających na celu usunięcie powstałych nieprawidłowości i uchybień opisanych w protokole kontroli, a w szczególności o:

1. Uchwalenie przez Radę Miejską w Ziębicach statutów dla wszystkich sołectw stosownie do zapisu w § 74 aktualnego statutu gminy (obowiązującego od lutego 2003 roku);
2. Opracowanie instrukcji w sprawie współpracy z Generalnym Inspektorem Finansów Publicznych w zakresie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł, którego obowiązek opracowania wynika z art. 15a ust. 2 ustawy z 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu wprowadzania do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowania terroryzmu (tekst jednolity Dz. U. z 2003 roku, Nr 153, poz. 1505);

3. Zawarcie w dokumentacji opisującej zasady rachunkowości wykazu wszystkich użytkowanych programów i określenie wersji oprogramowania zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2002 roku nr 76, poz. 694 ze zm.);
4. Dokonywanie zapisów księgowych na poszczególnych kontach zgodnie z opisem do tych kont, zawartym w rozporządzeniu Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. nr 153, poz. 1752), a także w zkładowym planie kont obowiązującym w Urzędzie;
5. Ujmowanie zdarzeń w księgach rachunkowych w miesiącu, w którym nastąpiło dane zdarzenie, zgodnie z art. 20 ust. 1 w zw. z art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości;
6. Sporządzanie sprawozdań budżetowych na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej stosownie do postanowień § 8 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. nr 24, poz. 279 ze zm.) oraz ujmowanie w nich zwolnień podatkowych wprowadzonych uchwałami Rady Miejskiej zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 10 i § 7 ust. 3 załącznika nr 2 do rozporządzenia;
7. Przestrzeganie postanowień ustawy z 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (tekst jednolity, Dz. U. z 2002 roku Nr 72, poz. 664 ze zm.) oraz aktów wykonawczych w trakcie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, w szczególności:
 - odrzucanie ofert niespełniających wymogów określonych w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia, zgodnie z wymogami art. 27a ustawy oraz unieważnianie postępowania w sytuacjach określonych w art. 27b ustawy,
 - rozpoczynanie postępowania w trybie przetargu ograniczonego od zaproszenia do składania wniosków o dopuszczenie do udziału w przetargu zgodnie z art. 52c ust. 1 i art. 52d ustawy oraz ustalanie terminu otwarcia ofert nie krótszego niż określony w art. 52f ustawy,
 - przestrzeganie określonego w art. 51 ust. 1 ustawy terminu podpisania umowy z wybranym oferentem,
 - przestrzeganie terminu na wniesienie zabezpieczenia należytego wykonania umowy określonego w zawieranej umowie oraz ustalanie wysokości zabezpieczenia zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 16 lipca 2002 roku w sprawie zabezpieczenia należytego wykonania umowy o zamówienie publiczne (Dz. U. nr 115, poz. 1002) oraz zwiększania jego kwoty w przypadku zwiększania wartości umowy,
 - przestrzeganie wynikającego z art. 27b ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych obowiązku zawiadamiania oferentów o unieważnieniu przetargu,
 - zawieranie umów z oferentami wybranymi w procedurze przetargowej w formie pisemnej zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 74 ustawy;
8. Wydawanie decyzji podatkowych oraz dokonywanie przypisu podatku na podstawie danych wynikających z deklaracji podatkowych składanych przez podatników lub na podstawie danych uzyskanych w wyniku przeprowadzonego postępowania podatkowego, stosownie do postanowień art. 21 § 2 i § 5 ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137 poz. 926 ze zm.), oraz po zebraniu i wyczerpującym rozpatrzeniu materiału dowodowego zgodnie z postanowieniami art. 187 § 1 ustawy;
9. Wypłacanie inkasa tylko z tytułu poboru podatków i opłat lokalnych zgodnie z art. 28 § 4 ustawy Ordynacja podatkowa;

10. Podjęcie inicjatywy uchwałodawczej w zakresie określenia przez Radę Miejską stawek opłaty adiacenckiej stosownie do postanowień art. 146 ust. 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2000 roku nr 46, poz. 543 ze zm.);
11. Ustalanie opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w związku ze zmianą planu zagospodarowania przestrzennego bezzwłocznie po otrzymaniu aktu notarialnego dotyczącego sprzedaży nieruchomości, której wartość wzrosła, zgodnie z art. 37 ust. 6 ustawy z 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717);
12. Zaprzestanie wypłacania nagród dla sołtysów z uwagi na brak podstawy prawnej;
13. Przestrzeganie przepisów ustawy o samorządzie gminnym w zakresie wyłącznych kompetencji Rady Miejskiej określonych w art. 18 ust.1;
14. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikowi z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1990), głównie w zakresie naliczania prawidłowych stawek przebiegu km i kwoty ryczałtu za dojazdy oraz naliczania diet przysługujących pracownikowi w związku z przebywaniem w podróży służbowej ponad 8 godzin, jak również odnotowywania na delegacji informacji o posiadaniu przysługującej pracownikowi ulgi na przejazdy środkami komunikacji publicznej;
15. Sprawowanie należytej kontroli nad wykorzystaniem samochodu służbowego poprzez zapewnienie prawidłowego prowadzenia kart drogowych;
16. Naliczanie diet dla zastępców Przewodniczącego Rady Miejskiej w kwotach wynikających z uchwały Rady w sprawie miesięcznego ryczałtu dla Zastępcy Przewodniczącego;
17. Przestrzeganie art. 6 ust. 2 ustawy z 4 marca 1994 roku o ZFŚS (tekst jednolity Dz. U. z 1996 roku Nr 70, poz. 335 ze zm.) w zakresie terminowego przekazywania kwot odpisów na wyodrębniony rachunek bankowy ZFŚS (art. 6 ust. 2 ustawy);
18. Kontrasygnowanie przez Skarbnika Gminy lub osoby przez niego upoważnionej umów powodujących powstanie zobowiązań pieniężnych, dla skuteczności których kontrasygnata wymagana jest na podstawie art. 46 ust. 3 ustawy z 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 roku Nr 142, poz. 1591 ze zm.);
19. Przestrzeganie przepisów § 9 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 13 stycznia 1998 roku w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania przetargów na zbycie nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność gminy (Dz. U. Nr 9 poz. 30 ze zm.) w zakresie umieszczania w protokole postępowania informacji o osobach dopuszczonych i niedopuszczonych do przetargu, wraz z uzasadnieniem;
20. Podjęcie inicjatywy uchwałodawczej w zakresie ustalenia przez Radę Miejską trybu i zasad oddawania nieruchomości w dzierżawę, a w szczególności zasad wydzierżawiania lub najmu nieruchomości na okres dłuższy niż trzy lata, stosownie do art. 18 ust. 2 pkt. 9a ustawy z 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym;
21. Ewidencjonowanie na koncie 011 „środki trwałe” jedynie środków trwałych w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości;
22. Udzielanie dotacji dla podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych na podstawie umowy, której zawarcie wymagane jest przepisami art. 118 ust. 2 ustawy o finansach publicznych;

23. Zaprzestanie dokonywania wydatków bieżących ze środków zgromadzonych na rachunkach wyodrębnionych, przeznaczonych na inne cele, w szczególności z depozytów i środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska oraz Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych i środków specjalnych;
24. Powiadomienie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu o sposobie wykonania podjętych w trakcie kontroli zobowiązań dotyczących usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości – określonych w p. 2, 4, 5, 6, 9, 12, 13 i 14 na str. 1 - 3 niniejszego wystąpienia.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych zwraca się o udzielenie informacji w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie realizacji przedstawionych wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Janusz Sobol
Przewodniczący Rady Miejskiej w Ziębicach.